

Z á p i s

z rokovania Eurofóra dňa 13. 4. 2012 na Ekonomickom ústave SAV Bratislava
na tému „Budúca podoba kohéznej politiky na roky 2014 – 2020“

Rokovanie otvoril a viedol Ing. T. Domonkoš, PhD. Privítal prítomných a udelil slovo Ing. K. Frankovi, PhD., ktorý ako expert EHSV podal podrobný výklad problematiky:

V záujme rozvoja ekonomiky štátov EÚ a udržateľného rastu Európska komisia (EK) pripravila pracovný dokument, v ktorom sú obsiahnuté prvky „Spoločného strategického rámca“ na roky 2014 až 2020, a to v súlade s cieľmi Stratégie Európa 2020. Hlavným cieľom tohto pracovného dokumentu je dosiahnuť rozpočtovú koordináciu, štruktúrne reformy a rast investícií na podporu ďalšieho rastu.

Pre tento cieľ boli stanovené priority pre 5 fondov: Fond európskeho regionálneho rozvoja, Európsky sociálny fond, Kohézny fond, Poľnohospodársky fond a fond rozvoja vidieka, ako aj Fond pre námorníctvo a rybolov. Plnenie a riadenie týchto priorít sa delí medzi EK a členské štáty. Rámcový dokument, ako navrhla EK, predpokladá vytváranie tzv. Zmluvy o partnerstve medzi EK a jednotlivými členskými štátmi. Zmluvy predstavujú určité záväzky partnerov na národnej a regionálnej úrovni a sú prepojené na Stratégiu Európa 2020.

Predpokladá sa, že všetky uvedené fondy budú spolupracovať na plnení stanovených priorít. Takýmto spôsobom sa ekonomická, sociálna a územná kohézia stanú jadrom Stratégie Európa 2020 zameranej na mobilizáciu všetkých kapacít.

Hrubá podoba kohéznej politiky, ako ju navrhla EK, sa rozdeľuje na tri časti: všeobecná regulácia, fond špecifickej regulácie a rozpočet na kohéznu politiku, celková výška predstavuje 376 miliárd eur.

Finančný rámec obsahuje spoločné princípy pre všetky fondy a špecifické nariadenia. Tematické ciele sú veľmi rôznorodé a korešpondujú so Stratégiou 2020. Kľúčové smery kohéznej politiky sú:

- podpora zamestnanosti, rozvoj miestnych iniciatív zamestnanosti, pracovnej mobility,
- integrácia mladých ľudí do programov vzdelávania, odbornej výchovy, kooperácia so zamestnávateľmi,
- podnikateľské prostredie,
- rodová rovnosť na trhu práce, adaptácia na zmeny v práci,
- aktívne a zdravé prostredie pre starších,
- modernizácia inštitúcií na trhu práce,

- podpora inklúzie a boj s chudobou,
- investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného učenia,
- posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií,
- šírenie a zavádzanie nových technológií, aplikovaného výskumu, technologického rozvoja a rozvoj inovácií v podnikoch,

V zmluve o partnerstve majú byť stanovené podmienky výkonov a termíny, dokedy ich treba splniť, načasovanie termínov napríklad na roky 2016, 2018 a 2020. Ďalej sú stanovené termíny, kedy sa majú vypracovať odpočty dosiahnutých výsledkov. Novinkou v tejto oblasti je tzv. výkonnostná rezerva, ktorú predstavuje 5 % pre každý fond spoločného strategického rámca.

Pokiaľ ide o finančné nástroje, Komisia zohľadňuje aj podmienky podľa jednotlivých ukazovateľov, ktoré si musia stanoviť členské štáty v zmluve o partnerstve. V rámci zjednodušenia riadenia týchto aktivít Komisia tiež podporuje, aby sa monitorovali ročné výsledky a podávali o nich priebežné správy; aby si členské štáty určovali vopred všetky ukazovatele ktoré chcú v jednotlivých rokoch dosiahnuť.

Po ukončení výkladu Ing. Franka otvoril Ing. Domonkoš diskusiu:

V diskusii dr. V. Páleník, člen EHSV a spravodajca pre územnú spoluprácu v Európe, oboznámil prítomných s tým, ako prebiehajú diskusie na úrovni EÚ o týchto témach. Uviedol, že niektoré krajiny napriek tomu, že majú nepriaznivé ekonomické výsledky, sa snažia získať čo najviac prostriedkov z kohézneho fondu, aj keď majú neefektívnu kohéznu politiku. V prvom rade je tu nariadenie o tejto téme, ktoré zohľadňuje tzv. Dunajskú stratégiu, ktorá sa ukazuje ako dosť priaznivá. V ďalšom rokovaní sa vyjasní, aké obdrží prostriedky. Veľa sa diskutovalo o tom, kto bude tieto stratégie riadiť. Bol tu návrh, aby to bola občianska spoločnosť, ktorá však bola kritizovaná, že je zameraná skôr na miestnu úroveň. Súčasne sa diskutovalo o technických podmienkach, ako sa majú podávať priebežné správy. Plnenie nariadenia o územnej spolupráci je dôležité aj z hľadiska rozpočtu. Diskusia pomohla tiež zohľadniť záujmy Slovenskej republiky.

Ing. Domonkoš mal otázku ohľadom využitia kohéznej politiky z hľadiska európskeho vývoja. Najviac volali po kohéznej pomoci štáty, ktoré sú ekonomicky veľmi slabé. Je možné, aby tieto štáty dokázali pomocou prostriedkov kohézneho fondu zlepšiť svoju hospodársku pozíciu, napríklad Grécko, Španielsko, Írsko, Portugalsko?

Ing. Frank: Dôležité je zohľadniť podmienky v zmluve o partnerstve, ak sa nebudú plniť, prostriedky sa nemôžu poskytnúť. Je to pomalý proces, v ktorom sa bude zohľadňovať

aj vývoj deficitu. V tomto smere je špecifické napríklad Maďarsko. Pokiaľ ide o rozpočet, bude sa o ňom rokovať na Rade Európy, pričom sa budú zohľadňovať aj podmienky a ich plnenie v minulosti. Pokiaľ ide o Slovensko, je to zatiaľ ťažké posúdiť, pretože plnenie a sledovanie podmienok je administratívne dosť náročné. Každý rezort má totiž svoj vlastný operačný program.

Ing. Frank: Zdôvodnenie požiadaviek na rozdeľovanie prostriedkov z EÚ: Hodnotenie si vykonáva vlastne sama krajina. Trend je väčší dôraz na merateľné ukazovatele.

Prof. Husár z Ekonomickej univerzity: Mal pripomienku k otázke merania dosahovaných ekonomických veličín. Ťažkosti spočívajú v tom, že každá krajina má svoju vlastnú metodiku merania. Pri porovnávaní niektorých krajín dochádza preto k mnohým diskrepanciám. Podľa jeho názoru, táto otázka úzko súvisí aj s kohéznou politikou. V tom on vidí prvoradý problém.

Nakoľko žiadne ďalšie otázky v diskusii neboli kladené, Ing. Domonkoš uzavrel rokovanie Eurofóra a poďakoval prítomným za účasť.

16. 4. 2012